

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ivs Ecclesiasticvm

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

Reverendissimo Et Celsissimo Domino Domino Joanni Francisco Sacri
Romani Imperii Principi & Episcopo Frisingensi, Principi Ac Domino Domino
suo Clementissimo &c. &c. Felicitatem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62620)

REVERENDISSIMO
ET
CELSISSIMO
DOMINO DOMINO
JOANNI
FRANCISCO
Sacri Romani Imperii PRINCEPS
&
EPISCOPO FRISINGENSI,
PRINCEPS
AC
DOMINO DOMINO SUO CLEMENTISSIMO &c. &c.
FELICITATEM.

Reverendissime & Celsissime PRINCEPS,
Domine Domine Clementissime,

Institutionum Canoniarum hic Liber diu non aude-
bat publicæ se luci committere; quia inter arma silent
leges, & Sanctissimis Pontificum Decretis quodam-
modo obstrepit tubarum sonus. Verum circum-
spicien-
) (2

spicientibus nobis asylum quoddam, ac praesidium illi opportunum, prima occurrit FRISINGA TUA, PRINCEPS CELSISSIME, quae haecenus quidem Pietatis, ac Justitiae domicilium, nunc etiam hoc tempore publicae tranquillitatis portus fuit. Siquidem Bellum, quod totam Bavariam concusserat, Frisingam, penes solam, non accessit. Tanta fuit Tuae Pietatis Reverentia, ut etiam exterorum arma, nostris sacris inimica, in hujus venerationem componerentur. Certè Frisingani omnes suam, ac totius Dioeceseos salutem Tuae duntaxat Pietati, ac Innocentiae gratulantur, quas solas bellis omnibus opposuisti: pulcherrimèque dubitant, PRINCEPEM Te suum, an PATREM PATRIAE debeant appellare; quin in grati animi Testimonium urbis suae portis hunc Titulum affigunt, quem Sacer Historicus Hierosolymae inscripserat: *Habitatur in pace propter Pontificis Pietatem.* Lib. 2. Machab. cap. 3. v. 1.

Quare hic Liber, excusso jam metu, in lucem proditurus, primam omnium Frisingam Tuam appellit, Tuosque ante pedes provolutus, Te PRINCEPEM PACIS salutat, & quamvis leges ferat, tibi tamen uni supplex, Tuum Patrocinium imporat, illudque sibi certissimum pollicetur, fretus conscientiam argumenti sui; Institutiones enim Canonicas, leges Ecclesiasticas, & Oracula Pontificum ipsa fronte praefert: Te verò horum omnium Vindicem, ac Juris Canonici Assertorem novit fama publica, palamque praedicat, quidquid ad normam Canonum, id omne Tuo studio excitari, foveri Patrocinio, Autoritate defendi, exemplo informari. Hinc, quamvis Natura summam tibi lenitatem ingeneraverit, tamen ubi aguntur jura Ecclesiae, contra indolem Tuam pugnas, & ad severitatem provocas, gratiae, & minis omnibus inaccessus. Certè excepta est sapius Tua illa Vox, quae vitam, & sanguinem devovebas pro immunitate Ecclesiae; quò velut classico, humanis favoribus, ac respectibus bellum indixisti. Ceterum, ut candidè fateamur, quod res est, hoc Tuum Juris servandi studium, quemadmodum toti Dioecesi

Tuae

Tuæ splendorem, ac emolumentum, Tibique gloriam immortalē comparat, ita huic Institutionum Canoniarum Libro officit plurimum: utpote, quem velut spe, ac munere suo dejectum, prope inutilem reddit: quis enim in posterum non mallet Canones, ac leges Ecclesiasticas potius ex Tuis moribus, ac sanctissima vitæ disciplina, quam ex hoc Libro addiscere, cum præsertim eadem Tua vitæ aliarum quoque Virtutum exempla pulcherrima repræsentet, quibus Tu Nominis tui famam, ac dignitatis fastigium sustines: siquidem, ut eas tantum Virtutes Tuas commemoremus, quæ quodammodo jam publici juris factæ sunt, Tuam imprimis Liberalitatem, cum præ gaudio loqui non possint, lacrymis prædicant tot pauperes, gestiuntque, in hoc Episcopatus fastigio videre suum illum Mæcenatem, qui ipsorum egestatem in novas hospitales domos dicam, an palatia, collegit: quandoquidem hæc domus, Tuis Auspiciis, in eam amplitudinem, ac splendorem assurrexere, ut in illis ipsa Paupertas se amittere videatur. Verum, quod pulcherrimum Amoris ingenium est, Tua Munificentia non illos solum pauperes benevolè excipit, quos curta fortuna, ac fames in publicum protrusit, sed illos quoque præcipuo studio indagat, & amplectitur, qui se domi tenent, nec audent suam calamitatem, ac inopiam palam traducere. In horum subsidium Fraternalitatem illam conduxisti, quæ, Te duce, sub signis Charitatis, facit stipendia, orbos, pupillos, viduas, ægros, & quosvis alios, rei domesticæ vulneribus afflictos, tuetur. Liberalitati tam magnificæ angustum nimis theatrum erat hic orbis. Quare eadem hæc Tua tam liberalis Munificentia infra terram quoque ad Animas, piacularibus flammis expiandas demittitur, & ut conjuratis quodammodo viribus in illa tormenta pugnes, denuò ad Sacramentum vocas novam aliam Sodalitatem, pijs Animarum auxiliis authoratam.

Pietatem in superos, si vellemus silentio venerari, ipsa Tempora, & parietes loquerentur; cum Te videant, non tantum quotidie ad aras operari, sed & altero dein sacro interesse, & assidua

vota facere cum cælitibus universis, tum præcipuè Cælitum Regina, cujus obsequiis non solum Te totum consecrasti, verum etiam toti Bavariæ ejusdem Mariani cultus velut signum quoddam extulisti. Ut alia prætermittamus hujusce rei documenta Tua præclarissima, Monacenses, ac Frisingani Tui etiamnum intuentur spectaculum illud jucundissimum, quando Tu, universâ propemodum Bavariâ stipatus, velut in triumpho circumduxisti Etalensem illam Imaginem, Tuam, ac totius Bavariæ Palladium, belli flammis ereptum, Etique infulatus Orator communem omnium salutem commendasti. Quamquam in hujus Pietatis Tuæ dicam, an Gloriæ Marianæ societatem, pace Tua, sese inferunt Monacenses Sodalium Congregationes, quarum Minor tuam Adolescentiam ad Mariani cultus Pietatem ferè prima traduxit, Tibique veluti tunc temporis studiosa juventutis Principi, & Præfecto, ut vocant, Marianos fasces detulit: Major verò Sodalium Congregatio inter thesauros suos numerat Celsitudinis Tuæ beneficia, ac exempla Virtutum illustrissima, quibus incitati Sodales non ita pridem Te, velut in Ducem suum elegere, Tibique & Romani Imperii, & Mariani Senatûs Principi assurrexere. Sed ne Tuam Modestiam oneremus, racemus alia Pietatis exempla, quæ tanta sunt, ut nobilissimum quoddam cum ipsis cælitibus certamen instituisse videaris: Illi enim, hæc, quæ veneramur, sacri Præfulis insignia ad Te deferunt; Tu illis templa, & aras rependis, quibus excitandis opes ac reditus Tuos potissimum exerces. Illi Te supra humanitatis fastigium evehunt, inter reliquos Ecclesiæ Proceres, famâ, & Virtutibus conspicuum: Tu unâ tecum tot animi, ac dignitatis Ornamenta, ac omnes titulos Tuos ad Cælitum pedes abjicis, ratus, hæc duntaxat ratione, posse Principem crescere, cum sic se submiserit. Illi Tuam urbem, totamque ditionem, ne ullo quidem bellorum metu lacessitam tuentur, ac jucundissima pace illustant; Tu verò Illorum ædes, ac monumenta sic exornas, ut ipsi quodammodo sacrarum ædium lapides tibi gratias agere, ac gestire videantur, quod

quòd intra sua sepra rursus veterum Pontificum Magnificen-
tiam, ac Sanctitatem cernant resflescere. Hæc, & alia, Tuam
æquè modestiam, ac nostrum calamum fatigaturâ, tam eximia
sunt, ut totam Diœcesin Frisinganam laudum tuarum admira-
tio erigat, Amulatio in Tuam, hoc est, sanctissimam disciplinam
componat. Sola Fortuna, sola Familia Tua Illustrissima cog-
untur tuis Virtutibus irasci: siquidem Tu antiquissimæ Familiæ,
ac Gentis Tuæ nobilissimæ splendorem, novo Dignitatis, ac Vir-
tutum Tuarum splendore propemodum obruis, & penè inju-
riam facis clarissimis Majoribus Tuis, quos Affinitatum ampli-
tudine conspicuos, jam ante plurima retro sæcula Ludis Equestri-
bus in florem Germanæ Nobilitatis assertos, pace & bello invi-
ctos, Tu Unus vincis. Fortuna verò in jus te vocat, solius Virtutis
reum: Tu enim illa bona, quæ Fortuna in te congescit, aut con-
temnis, aut potiùs ignoras: Principis curas suscipis, Principa-
tus delicias non admittis. Tuas Epulas (cùm Tibi, Tuisque
solis esse licet) soli libri condiunt, & mensa, aliàs tam erudita,
solas delicias nescit. Quin, ubi cum gravioribus curis inducias
pacisceris, non ad ludos, non ad venationes, aut alia oblecta-
menta, Episcopatus fastigiò inferiora descendis, verùm tem-
pus illud, à majoribus negotiis impetratum, novo ac illustri sa-
nè labori donas, dum antiquæ Nobilitatis splendorem è tenebris
vindicas, & longam illorum profapiam in memoriam, ac imi-
tationem revocas, qui virtute, sapientiâ, aut fortitudine floru-
re; & hac ratione ex ipso venerandæ Antiquitatis busto facem
fumis, quæ modernos Nobiles ad Virtutem, & Sapientiam, hoc
est, ad veram Nobilitatem ducat. Cæteras dotes, quæ Epi-
scopum faciunt, quòd scilicet Tuam diœcesin tantâ Sapientiâ
administras, quòd omnia Episcopi munia inter curas Principis
adoptas, quòd Ecclesiæ ministeria nunquam indignis ho-
minibus prodis, quòd domum Dei, plus quàm Tuam, amas, hæc in-
quam, & alia præstantissima non audemus nostris præconiis in-
vadere; quoniam hanc, & similia sacrorum facinorum con-
suetudi-

suetudinem jam Roma ipsa sui Pontificis Oraculo consecravit,
palam professa, Frisingensium Antistitem esse verum, & bonum
Ecclesiæ Pastorem. Quare nos rerum Tuarum Magnitudini,
ac Laudibus impares, ad Tuam tandem Modestiam, ac Huma-
nissimam Benignitatem appellamus, Princeps Clementissi-
me, hæc enim tam singularis Humanitas Tuam Celsitudinem
nostræ fidentia objectit, ut auderemus ad ejusdem Celsitudinis
tholos affigere hoc qualecunque anathéma, & obsequii nostri
Monumentum, quod tibi triplici titulo debemus, Principi, Epi-
scopo, ac Patri nostro Optimo, Cujus clementissima Facilitas
quemadmodum reliquos Religiosorum Ordines tenerrimè
complectitur, ita major seipsa fuit, cum ad minimam quoque
Societatem nostram descendere sustinuit. Tu enim, Celsissime
Princeps, non tantum Societatem hanc nostram hæcenus Tuis
tot Favoribus Gratisque munificentissimè adornasti, ac insu-
per non semel sacros illos fasces nostris foribus submitisti: sed
Te ipsum quoque Principem humanissimum, sine supercilio, sine
pompa, nisi quam Tibi tuarum Virtutum veneratio, & populi
amor assiduo circumdat, Clementissimè indulxisti. Verum pec-
caremus in publica orbis commoda, si tempus tuum longiori
sermone diutius moraremur. Vive, Princeps Optime, & hunc Li-
brum unà cum Authore suo pluribus Tibi, quam Liber hic con-
tinet, Titulis omni jure devinctissimum, totoque Collegio no-
stro, ante tuos pedes prostratum, velut aeternæ gratitudinis & de-
mississimum observantia nostræ censum, in sacrum ararium re-
cipe. Vive diu Ecclesiæ, Patriæ, Nobis. Ita humillimè
vovet

Reverendissimæ Tuæ Celsitudini

Devotissimum

Collegium Soc. JESU
Monachiense,